

INGEZONDEN.

DE ZIEKTEWET.

Het hoofdartikel van MUNTENDAM in dit *Tijdschrift* en de uiteenzetting van SCHUURMANS STEKHOVEN in den *Geneeskundigen Gids* leiden mij tot onderstaande beschouwingen. Als lid van den Hoogen Raad van Arbeid word ik geacht aldaar namens onze Maatschappij voorlichting te kunnen geven. De volgende bijeenkomst van dien Raad is bepaald op Woensdag 2 Februari.

De oude wet (art. 34) zegt aan zwangeren toe een uitkeering van ziektegeld bij ongeschiktheid tot werken, zonder daarbij nader aan te geven, wie zal uitmaken, of een dergelijke ongeschiktheid aanwezig is.

De nieuwe wet (art. 13) eischt voor die uitkeering een verklaring van een geneeskundige, dat de bevalling waarschijnlijk binnen 6 weken volgen zal.

De oude wet is natuurlijk onvolledig en bedoelt stilzwijgend een verklaring en iemand, die deze afgeeft. Wien kan zij daarmede bedoelen? Toch zeker niet den echtgenoot, of de vrouw zelve, of een buurvrouw, of den werkgever.

Ongetwijfeld is dus, ook daar bedoeld een geneeskundige.

De nieuwe wet is dus, wat betreft de „geneeskundige verklaring” geen novum, maar slechts een aanvulling van een niet bedoelde onnauwkeurigheid in de oude wet.

Dus in ieder geval een geneeskundige verklaring. Wat is dan de meest gewenschte vorm?

Oude wet: arbeidsongeschiktheid, of nieuwe wet: waarschijnlijk binnen 6 weken.

Ad arbeidsongeschiktheid.

Dit lijkt mij een zeer slechte redactie, want een kleine aggravatie van den kant der patiënte maakt de beoordeeling vrijwel onmogelijk. In ieder geval wordt daarvoor het begrip arbeidsongeschiktheid zeer onbepaald en bovenmate subjectief.

Een nauwgezet, respectief streng arts zal vrij laat, een minder nauwgezet, resp. zachtmoedig arts tamelijk vroeg bereid zijn een dergelijke verklaring af te geven. Voor den geneesheer lijkt mij dus deze vorm onmogelijk en voor de patiënte onbillijk. De vorm is onbepaald, de patiënten worden met verschillende maten gemeten, van gelijk recht is geen sprake meer, en verrassingen in den tijdsduur zijn vrij onbegrensd.

Ad waarschijnlijk binnen 6 weken.

SCHUURMANS STEKHOVEN meent, dat deze diagnose, resp. prognose, bezwaarlijk te stellen is. Ik vroeg verschillende huisartsen er naar en ook specialisten. Algemeen meent men, dat ook een huisarts een dergelijke diagnose behoort te kunnen stellen, met verrassingen, die de grenzen van 14 dagen niet overschrijden. MEURER, de geneesheer-directeur der Rijkskweekschool voor vroedvrouwen, noemt het zelfs een examenvraag. Afwijkingen in den zin van langer dan 9 maanden durende zwangerschap zijn in ieder geval percentsgewijs uitzonderingen en kunnen dus buiten beschouwing blijven.

Gegeven dus:

- 1°. de noodzakelijkheid van een verklaring;
- 2°. de noodzakelijkheid van iemand, die deze moet afgeven;
- 3°. de noodzakelijkheid, dat deze iemand een deskundige moet zijn;
- 4°. dat „ongeschiktheid tot werken” een onbepaald begrip is en verrassingen toelaat, waarvan de grenzen onbepaald zijn;
- 5°. dat naar het oordeel van bevoegden ook een huisarts de diagnose „waarschijnlijk binnen 6 weken” moet kunnen stellen, met verrassingen binnen de limiet van 14 dagen;

meen ik, dat de redactie in de nieuwe wet de voorkeur verdient boven die der oude wet.

Door wien wenschen wij dan, dat die verklaring moet worden afgegeven? (hierbij afgezien van de eventueele wenschelijkheid, dat daartoe ook de vroedvrouw wordt toegelaten). Dan zijn er drie mogelijkheden:

a. Door elken arts. Dit zal leiden tot ongewenschte misbruiken, zooals wij die kennen bij de inenting. Spoedig zal het publiek weten, bij welken arts men terecht kan voor een vroegtijdige verklaring. Bepaalt nu de wet „waarschijnlijk binnen 6 weken”, dan bestaat er althans een mogelijkheid om een arts, die zich al te vaak vergist, tot de orde te roepen; staat er echter in de wet „ongeschiktheid tot werken”, dan is deze mogelijkheid uitgesloten.

b. Door daartoe van regeeringswege aangewezen artsen resp. specialisten. Dit wordt voor het platteland duur en leidt tot bevoorrechting, zooals bij keuringen voor den pensioensraad.

c. Door den behandelenden arts. Dit beteekent het ziekenbriefje, dat men niet wenscht.

Wat wenscht men dan wel? Onze Maatschappij moet geen negatief, maar een positief antwoord geven.

Mij lijkt *a* zeer ongewenscht. Modus *b*. zal voor grootere steden voor de regeering misschien de gemakkelijkste oplossing geven; een zittingslokaal met één specialist, die voldoende betaald kan worden en daar, al naar de behoefte, eenige dagen per week of elken dag, gedurende een paar uren zitting, houdt en die wordt bijgestaan door een zuster.

De vorm *a* zoowel als de vorm *b* is in het nadeel van den huisarts.

Is de vorm *c* werkelijk zoo ongewenscht?

Met voorlichting, maar dan rechtstreeks gericht aan mij (Koninginneweg 178), want 2 Maart is er weer bijeenkomst van den Hoogen Raad van Arbeid, zal men mij verplichten.

Amsterdam. 24 Januari 1927.

TH. HAMMES.

KARLSBADERZOUT OF GLAUBERZOUT.

In het No. van 22 Januari van het *Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde* schrijft dr. PINKHOF, dat, „daar kunstmatig Karlsbaderzout carbonaat bevat, men gemakkelijk met zoutzuur kan nagaan, wat men heeft besteld”.

Daar een dergelijk advies voor knoeiers zeer verleidelijk is om hun glauberzout met een weinig carbonaat te vermengen, is het niet overbodig er aan te herinneren, dat Karlsbaderzout uit een complex van zouten bestaat, en een nauwkeurig onderzoek noodig is om de echtheid of bij kunstmatig zout de identiteit vast te stellen.

Amsterdam, 24 Januari 1927.

P. F. VAN HAMEL ROOS.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

NEW-YORK. — **Is de arts een laat-komer?** De *New-York Times* beweert, dat een dokter gewoon is, over zijn tijd te komen. Men neemt hem dit niet kwalijk. Het is een recht, dat hij verdiend heeft. Het kan gebeuren, dat zijn bezigheden hem langer hebben opgehouden, dan hij kon voorzien, maar dat is niet altijd het geval. De spreekuur-bezoekers weten, hoe weinig zij erop kunnen rekenen, den dokter op zijn tijd aan te treffen. Hij weet eenvoudig niet wat „op tijd zijn” is.

Medical Journal and Record betwijfelt, of al deze verwijten, want verwijten zijn het, al zijn zij vriendelijk opgedischt, wel gegrond zijn. Behalve bij onvoorziene verhindering zijn de meeste dokters juist nauwkeuriger op hun tijd dan andere menschen. Hun beroep leert hun dat wel, als zij misschien van aanleg niet nauwkeurig waren. En als een dokter slordig met den tijd is, dan zou hij dat zeker zijn, als hij geen dokter was geworden. Het Amerikaansche tijdschrift zal het wel bij het rechte eind hebben. Alleen wie weinig te doen heeft, kan zich de weelde veroorloven, te laat te komen, maar begaat daarbij dan een onhebbelijke diefstal aan den tijd van